

Zwalczanie inwazji pasożytów - charakterystyka wybranych grup środków odrobaczających. Część I

Autor: Anna Bartosik

Data: 1 sierpnia 2019

W ostatniej części naszego kompendium wiedzy o pasożytach świń, mogliśmy dowiedzieć się, co robić, aby zapobiec inwazji pasożytniczej naszego stada.

W tym artykule omówimy, jak zwalczać inwazję i czym powinien charakteryzować się dobry środek przeciw pasożytniczy.

Gdy pasożyt zadomowi się...

W przypadku stwierdzenia choroby pasożytniczej powinno się zastosować specjalistyczny środek, przerywając łańcuch zakażeń i zapobiegając gromadzeniu się jaj w pomieszczeniach dla zwierząt. Zniszczenie źródła zarażenia w chlewniach oraz na wybiegach należy osiągnąć poprzez gruntowne ich oczyszczanie i odkażanie ([szczegółowy opis w poprzednim artykule](#)).

Środki odrobaczające świnię

W obiegu handlowym, weterynaryjnym występuje wiele środków odrobaczających, a my, po identyfikacji inwazji w naszym stadzie, powinniśmy zastosować lek skierowany przeciwko specyficznemu pasożytni. Tylko, który jest odpowiedni i czym powinien się charakteryzować? W skład leków odrobaczających wchodzi substancje z różnych grup chemicznych, które ze względu na zróżnicowane systematyczne, mogą działać często tylko dla szczegółowo określonych grup pasożytów, np. niektóre leki działają tylko na glisty, a pozostałe nicenie są na nie odporne. Najczęściej jednak leki dzieli się na przeciwpierwotniacze, nicieniobójcze oraz do zwalczania pasożytów zewnętrznych.

Substancje czynne w środkach odrobaczających

Leki odrobaczające zawierają substancje z różnych grup chemicznych, które ze względu na zróżnicowane systematyczne, mogą działać często tylko dla szczegółowo określonych grup pasożytów

fot. Fotolia

Do najczęściej wykorzystywanych substancji przeciwpierwotniaczych zaliczamy sulfonamidy oraz amprolium. Sulfonamidy są najstarszą grupą kokcydiostatyków, jednak charakteryzują się wysoką toksycznością. Amprolium jest bezpieczne, nawet w najwyższych zalecanych dawkach, jednak w przypadku długotrwałego stosowania może doprowadzić do powstania oporności. W celu zwalczania inwazji kokcydiów, zaleca się jednocześnie stosowanie obu tych substancji. Ograniczy to wielkość dawki i toksyczności sulfonamidu oraz zwiększy zakres działania przeciw pierwotniakom. Stosowane przy inwazji pierwotniaków z rodzaju *Eimeria* i *Isospora*, a także dla *Taxploplasma gonidii* i *Balantidium coli*.

Odrobaczenie świń i nie tylko

Do najczęściej stosowanych preparatów nicienobójczych zalicza się m.in. lewamizol, iwermektynę oraz fenbendazol

Do najczęściej stosowanych preparatów nicienobójczych zalicza się m.in. lewamizol, iwermektynę oraz fenbendazol. **Lewamizol** działa na nicienie świń, bydła, owiec, kóz i ptaków. Środek ten cechuje się wysoką skutecznością i szybką rozpuszczalnością (90% dawki jest usuwane po 24 godzinach).

Jest bezpieczny i można podawać go w czasie ciąży. Bardzo rzadko wywołuje działania niepożądane, lecz nie można go stosować jednocześnie z niektórymi substancjami. Podawany zarówno per os (doustnie) w płynie lub jako domieszka pasz oraz jako zawiesina, podskórnie lub domięśniowo. Popularna **iwermektyna** odznacza się szerokim spektrum działania przeciw wszystkim nicieniom żołądkowo-jelitowym, a także niektórym stawonogom. Iwermektyna ulega szybkiemu wchłanianiu, jest bezpieczna i często wykorzystywana w preparatach złożonych. Podawana w postaci premiksów, tabletek, roztworach per os lub iniekcji. **Fenbendazol** ma szerokie spektrum działania i poza właściwościami nicienobójczymi, eliminuje również niektóre gatunki tasiemców. Jest bezpieczny, lecz po zwiększeniu dawki u loch w pierwszym trymestrze ciąży, może spowodować zamieranie zarodków. Wchodzi również w skład leków złożonych. Może być podawany w formie m.in. zawiesiny, proszku czy tabletek.

Odrobaczenie przy pasożytach zewnętrznych świń

W inwazjach pasożytów zewnętrznych świń takich jak wszawica lub świerzby, ze względu na swoje szerokie spektrum działania stosowana jest iwermektyna lub inne makrocycliczne laktony o podobnych właściwościach (abamektyna, doramektyna).

Dowiedz się więcej z kolejnej części artykułu.